

EN MISJONENS DAG I KIRKEÅRET

av

MARTIN HEGDAL

Vi burde ha en misjonens dag i kirkeåret. Visstnok brukes Hellige tre kongers dag (6. januar) som hedningemisjonens dag, bl. a. i Sverige og i den katolske kirke. Da denne dagen hos oss ikke lenger er helligdag, feires den for det meste på nærmeste søndag, dvs. første søndag etter nyttår. Som kjent kalles denne søndagen hos oss nå Kristi åpenbarings søndag.

Å gjøre Kristi åpenbarings søndag til misjonens dag er imidlertid ikke tilfredsstillende. For det første fordi vi etter gammel tradisjon bør minnes Jesu dåp på denne tid. De østerlandske kirker feirer fremdeles Jesu dåpsdag 6. januar. Sverige har søndag etter nyttår. Og biskop Berggrav foreslår i sitt framlegg til revisjon av Den norske kirkes tekstbok (Tider og Tekster s. 54) at 1. s. e. Kr. åp.b. blir Jesu dåpsdag. For det andre er det noe ugreit at noen feirer 6. januar og andre den nærmeste søndag som misjonens dag. For det tredje er ikke «De vise fra Østen» av de beste misjonstekster. Det samme er tilfellet med de andre evangelitekstene for dagen. Endelig passer det ikke godt å ha hedningemisjonstekster først i Kristi åpenbaringstiden. *Vi må ha en søndag med tekster om Guds rikes vekst fra Galilea til verdens ende.* Og en slik søndag bør ikke ligge for nær jul. Gjør den det, får den ikke en naturlig plass i kirkeåret.

Hvor i kirkeåret kan vi da få en slik misjonssøndag? Jeg har lenge tenkt meg at siden de fleste kirkesamfunn etter gammel tradisjon feirer Kristi forklaring 6. august, bør vi også gjøre det — og særlig når dagen etter den nye kalender (som før eller siden kommer) faller på søndag hvert år. Ved å flytte Kristi forklaring til 8. s. e. Tref. (siden 6. august) fra 6. s. e. Kr. åp.b., blir denne siste søndagen ledig. *6. s. e. Kristi åp.b. bør bli misjo-*

nens dag i kirkeåret. Det passer godt å avslutte Kristi åpenbarings tiden med tekster fra Jesu første opptreden og med løfte om Guds rikes vekst til verdens ende, Frelserens *åpenbaring* for alle mennesker.

Men da 6. s. e. Kr. åp.b. oftest faller bort, måtte misjonsdagen alltid avslutte Kristi åpenbarings søndagene. På denne måten får vi også en innledning til Septuagesima og Sexagesima (noe vi nå savner). Disse søndager står jo uten forbindelse til noen kant. Formelt hører de til fastetiden. Men etter sine tekster hører de til Kristi åpenbarings tiden (der de også opprinnelig hører hjemme). Med misjonssøndagen like foran disse søndagene får vi høre om selve Guds rike, dets opprinnelse, egenart og utvikling, før vi hører om arbeid og lønn i Guds rike (Septuagesima) og om Guds rikes sædekorn og dets kår i verden, sædejorden (Sexagesima).

Når vi så forhåpentlig snart får en *ny kalender* med fast påske, kan vi også få misjonsdagen fast. Og da vi sannsynligvis får påske på 16. april — som gir fire søndager e. Kr. åp.b. — vil *misjonssøndagen (dvs. 4. s. e. Kr. åp.b.) falle på 5. februar* hvert år. Og det vil høve fortreffelig. Den gamle *kyndelsmesse* er jo 2. februar. Den betegner avslutningen på julefesten i videre forstand. Den er den store lysfesten i kirkeåret, og faller på den tid da dagene blir merkbart lengere. Som feiringen av Jesu fødselsdag er lagt til vintersolverv som tegn på at Frelseren (og hans store minnefest) kommer med «solverv for hjertene bange», så passer det godt at misjonsfesten — der vi minnes ham som er «et lys til åpenbaring for hedningene» (som det lyder i evangeliet for kyndelsmesse) — feires på den tid lysets seier over vintermørket i naturriket er åpenbar.

Dersom misjonssøndagen blir 5. februar, får den også en god forbindelse med minnefesten for *Ansgar* (3. februar). Om ikke Ansgar selv brakte evangeliets lys til vårt folk, så har hans virke som den første misjonær og den første misjonsbiskop i Norden hatt stor betydning for kristendommens inngang også i vårt land, i allfall i Viken. Derfor sommer det seg at også vår kirke minnes ham som med rette kalles «Nordens apostel».

Tekstene på misjonssøndagen gir seg av seg selv. «Misjons-

befalingen» i Mt. 28 bør beholde sin gamle plass (Tref.-søndag), der den ved siden av Nikodemus-teksten er en god overskrift over inngangen til Guds rike — temaet ved begynnelsen til kirkeårets annen halvdel. Ordene er jo også fra Jesu himmelfart, mens vi på siste søndag etter Kristi åpenbaring bør ha tekster fra hans *første* virke. Og da passer det godt som evangelium I å ha Mk. 1,14—39: Jesus tar til etter Døperens fengsling å forkynne evangeliet i Galilea: «Tiden er fullkommen» osv., kaller de første disipler, vil gjøre dem til *menneskefiskere*, taler med myndighet, en ny lære, driver ut onde ånder, helbreder syke, «Alle leter etter deg», forkynner evangeliet over hele Galilea. — 2. rekke: Mt. 9, 36—10,7: Menneskene er ille medfarne og forkomne, som får uten hyrde, høsten stor, arbeiderne få, de første *utsendinger*, deres utrusting og oppdrag. Himlenes rike er kommet nær! — 3. rekke: Joh. 4,27—42: En samaritanerinne, en ikke-jøde, blir frelst fra sitt syndige liv og blir et *Jesu vitne*, «markene er alt hvite til høsten», mange tror, mange flere tror og sier: «Vi vet nå at han sannelig er *verdens frelser*».

Lektie til I: Ap.gj. 8, 1—17: P.g.a. forfølgelse utbres evangeliet videre, Filip forkynner Kristus i *Samaria*, helbreder, driver ut onde ånder, en trollmann tar ved troen, stor glede, kraftige gjerninger, ute av seg selv av forundring, de får den Hellige Ånd. — Lektie til II: Ap.gj. 11, 19—26: de adsprede bringer evangeliet til *Antiochia* der en stor skare blir lagt til Herren, disiplene får der navnet *kristne*. — Epistel til III: 1. Tes. 1,1—10: Paulus, Silvanus og Timoteus skriver til en av de første menigheter i *Europa* som roses for virksomhet; fra dem har Herrens ord lydt ut, «ikke bare i Makedonia og Akaia (Grekenland), men *alle steds* er eders tro på Gud kommet ut».

Alle de tekstene vi har nevnt, viser oss evangeliets livskrefter og dets seiersgang fra Galilea til verdens ende.

Da det nå arbeides med en *revisjon av Den norske kirkes tekstbok*, og da det likeledes er planer om å få innført en ny kalender fra neste nyttår, bør disse to ting sees i sammenheng. Vi får håpe at vi snart får en virkelig misjonens dag i kirkeåret, og at den får den plass den fortjener.